

PROVÁDĚCÍ NAŘÍZENÍ KOMISE (EU) 2020/975**ze dne 6. července 2020,****kterým se povolují dohody a rozhodnutí o opatřeních ke stabilizaci trhu v odvětví vína**

EVROPSKÁ KOMISE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie,

s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1308/2013 ze dne 17. prosince 2013, kterým se stanoví společná organizace trhů se zemědělskými produkty a zrušují nařízení Rady (EHS) č. 922/72, (EHS) č. 234/79, (ES) č. 1037/2001 a (ES) č. 1234/2007 ⁽¹⁾, a zejména na článek 222 uvedeného nařízení,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Unie je největším světovým producentem vína. V hospodářských letech 2014/2015 až 2018/2019 činila průměrná roční produkce vína v Unii 167,6 milionu hektolitřů. Hospodářský rok pro víno trvá od 1. srpna do 31. července následujícího roku. V Unii se nachází 45 % všech světových vinařských oblastí a připadá na ni 65 % celosvětové produkce, 60 % celosvětové spotřeby a 70 % vývozu do třetích zemí. Pět největších producentů vína v Unii jsou v sestupném pořadí podle objemu produkce Itálie, Francie, Španělsko, Německo a Portugalsko.
- (2) Kvůli pandemii COVID-19 a rozsáhlým omezením volného pohybu osob zavedeným členskými státy se pěstitelé vinné révy a producenti vína potýkají s hospodářskými potížemi a v jejich důsledku s finančními obtížemi a problémy s peněžními toky.
- (3) Kvůli šíření nákazy a zavedeným opatřením se snížila dostupnost pracovních sil, což ohrožuje zejména produkci, zpracování a přepravu vinné révy a vína.
- (4) Povinné uzavření restaurací, hotelů a barů i rušení slavnostních událostí a oslav, jako jsou svatby, narozeniny nebo podnikové akce, jak v Unii, tak ve třetích zemích, vedlo k několikaměsíčnímu zastavení provozu v odvětví pohostinství a stravování. Kromě toho došlo od března 2020 ve většině členských států k rozsáhlému omezení aktivit v odvětví cestovního ruchu, včetně cestovního ruchu spojeného s vínem, jako jsou ochutnávky, veletrhy a nákupy a spotřeba přímo u producentů.
- (5) V důsledku toho došlo k významným změnám ve struktuře poptávky po víně. Poptávka spotřebitelů je nyní více orientována na domácí spotřebu vína. Ačkoliv spotřebitelé zvýšili svoji domácí spotřebu některých vinařských produktů, nekompensuje tato zvýšená domácí spotřeba pokles poptávky v odvětví pohostinství a stravování.
- (6) Uzavření restaurací a dalších pohostinských zařízení způsobilo výrobcům vína pokles obrátu. V Německu kvůli neuskutečněným prodejem vína restauracím klesl v prvním čtvrtletí roku 2020 producentům vína obrát o 50 %. Také se o 23 % snížil prodej specializovaným obchodům s vínem, které často prodávají kvalitnější vína. Podle odhadů odvětví vedlo uzavření restaurací, barů a hotelů od poloviny března do konce května 2020 v celé Unii k poklesu prodeje vína o 30 % z hlediska objemu a o 50 % z hlediska hodnoty v porovnání s prodejem před tímto uzavřením.
- (7) Navzdory nedávnému uvolnění některých opatření a zmírnění některých omezení volného pohybu, včetně znovuotevření restaurací a pohostinských zařízení, se neočekává, že se v příštích šesti měsících situace normalizuje. Restaurace a další pohostinská zařízení budou muset dodržovat podmínky omezení fyzického kontaktu, které limitují počet zákazníků. V mnoha členských státech navíc stále platí některá omezení, pokud jde o povolený počet účastníků společenských akcí, včetně soukromých akcí, na nichž se tradičně konzumuje víno, jako jsou svatby.
- (8) Očekává se, že ani v cestovním ruchu, jehož obrát ve druhém čtvrtletí roku 2020 na základě předpokladů celosvětově klesne o 70 %, nedojde v příštích šesti měsících k obnovení aktivity v takovém rozsahu, aby byl kompenzován výpadek spotřeby v restauracích během období, kdy byla v platnosti rozsáhlá omezení volného pohybu.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 347, 20.12.2013, s. 671.

- (9) Celkově se odhaduje, že spotřeba vína v Unii v hospodářském roce 2019/2020 klesne na 108 milionů hektolitřů. To představuje celkové snížení spotřeby v hospodářském roce 2019/2020 o více než 8 % v porovnání s průměrem za posledních pět hospodářských let.
- (10) Pro odvětví vína v Unii je obzvláště důležitý vývoz do třetích zemí. V roce 2019 činil vývoz celkem 12,1 miliardy EUR. Během pandemie COVID-19 ovlivnily vývoz logistické problémy a rovněž pokles spotřeby v důsledku omezení volného pohybu, která byla zavedena také ve třetích zemích. Vypuknutí pandemie COVID-19 v Číně vedlo ke značnému přetížení přístavů v Číně i v dalších zemích a k nárůstu počtu zrušených plateb, který vedl k tomu, že se snížila dostupnost kontejnerů, zvýšily ceny za přepravu a odesílání zásilek bylo mnohdy odloženo. Vývoz vína z Unie navíc již předtím negativně poznamenalo zvýšení celních sazeb, které Spojené státy uložily z některých dovozů vína z Unie. Od října 2019 ukládají Spojené státy, které jsou hlavním trhem Unie pro vývoz vína, valorické dovozní clo ve výši 25 % na tichá vína z Unie.
- (11) Celkově se očekává, že vývoz vína z Unie do třetích zemí v hospodářském roce 2019/2020 klesne o 14 %, a to jak v porovnání s předchozím hospodářským rokem, tak v porovnání s průměrem za posledních pět hospodářských let. Oproti květnu 2019 se vývoz francouzských, italských a španělských vín do třetích zemí v květnu 2020 výrazně snížil: vývoz francouzského vína do třetích zemí klesl o 33 % z hlediska objemu a o 55 % z hlediska hodnoty, vývoz italského vína do třetích zemí klesl o 22 % z hlediska objemu a o 26 % z hlediska hodnoty a vývoz španělského vína do třetích zemí klesl o 63 % z hlediska objemu a o 43 % z hlediska hodnoty. Dopady na vývoz šumivých vín za tatáž referenční období byly obzvláště významné. Podle odhadů odvětví vína v květnu 2020 klesl vývoz šampaňského do Spojených států a Číny o 64 % z hlediska objemu a o 55 % z hlediska hodnoty, vývoz prosecca do třetích zemí klesl o 27 % z hlediska objemu a o 32 % z hlediska hodnoty a vývoz cavy do třetích zemí klesl o 40 % z hlediska objemu i hodnoty.
- (12) Kromě toho se v současné době značné množství vína nachází ve skladech, a to z důvodu mimořádné sklizně ve výši 174,4 milionu hektolitřů v hospodářském roce 2018/2019, v jejímž důsledku se počáteční stav zásob v hospodářském roce 2019/2020 v porovnání s hospodářským rokem 2018/2019 zvýšil o 14 %. Neprodané víno bude nutné uskladnit.
- (13) Vzhledem k výše uvedeným okolnostem jsou tyto události kvalifikovány jako období závažné tržní nerovnováhy.
- (14) S cílem pomoci pěstitelům a producentům vína nalézt stabilitu v tomto období závažné tržní nerovnováhy je vhodné povolit dočasně na dobu šesti měsíců zemědělcům, sdružením zemědělců, jejich svazům, uznaným organizacím producentů, sdružením organizací producentů a uznaným mezioborovým organizacím uzavírat dohody a přijímat rozhodnutí týkající se produkce vinné révy a vína. Tato opatření zahrnují: i) úpravu a zpracování; ii) skladování; iii) společnou propagaci; iv) požadavky na jakost; a v) dočasné plánování produkce.
- (15) Tyto dohody a rozhodnutí mohou zahrnovat například: i) zpracování vína pro jiné účely, jako je destilace vína na alkohol; ii) vytváření a hledání skladovacích kapacit pro zvýšený objem vína k uskladnění; iii) propagaci konzumace vína; iv) dohody o požadavcích na jakost, které by omezily prodej vín na ta, která takové požadavky splňují; a v) plánování opatření ke snížení objemu pro budoucí sklizeň.
- (16) Veškeré dohody nebo rozhodnutí by měly být dočasně povoleny na dobu šesti měsíců. Obdobími, v nichž lze očekávat největší dopad uvedených opatření, je nadcházející sklizeň za hospodářský rok 2020/2021, která začíná v srpnu 2020, a blížící se oslavy konce roku, při nichž se konzumují a vyvážejí zejména kvalitnější a šumivá vína.
- (17) V souladu s čl. 222 odst. 1 prvním pododstavcem nařízení (EU) č. 1308/2013 se povolení udělí, pokud to neohroží fungování vnitřního trhu a pokud je výhradním cílem dohod a rozhodnutí stabilizace odvětví. Tyto specifické podmínky vylučují dohody a rozhodnutí, které přímo nebo nepřímo vedou k rozdělení trhů, diskriminaci na základě státní příslušnosti nebo stanovování cen. Pokud uvedené dohody a rozhodnutí tyto podmínky nebudou splňovat, nebo je přestanou splňovat, použije se na tyto dohody a rozhodnutí čl. 101 odst. 1 Smlouvy.
- (18) Povolení stanovené tímto nařízením by se mělo vztahovat na celé území Unie vzhledem k tomu, že závažná tržní nerovnováha panuje v celé Unii.

- (19) Aby byly členské státy schopny posoudit, zda dohody a rozhodnutí týkající se produkce vinné révy a vína nenarušují fungování vnitřního trhu a zda je jejich výhradním cílem stabilizace odvětví vína, měly by být příslušným orgánům členského státu s nejvyšším podílem odhadovaného objemu produkce vinné révy a vína, na kterou se uvedené dohody nebo rozhodnutí vztahují, jakož i jeho orgánům pro hospodářskou soutěž, poskytnuty informace o přijatých dohodách a rozhodnutích a o objemu produkce vinné révy a vína a období, na něž se vztahují.
- (20) S ohledem na závažnou tržní nerovnováhu, na nutnost zohlednit výši stávajících zásob vína, na pokles spotřeby a na ztrátu vývozních trhů a s cílem pomoci odvětví vína zotavit se v období zmírnění omezení souvisejících s onemocněním COVID-19, včetně období zbývajících do oslav konce roku i poté, by toto nařízení mělo vstoupit v platnost prvním dnem po vyhlášení.
- (21) Opatření stanovená tímto nařízením jsou v souladu se stanoviskem Výboru pro společnou organizaci zemědělských trhů,

PŘIJALA TOTO NAŘÍZENÍ:

Článek 1

Aniž jsou dotčeny čl. 152 odst. 1) písm. a), čl. 209 odst. 1 a čl. 210 odst. 1 nařízení (EU) č. 1308/2013, povoluje se po dobu šesti měsíců počínaje dnem vstupu tohoto nařízení v platnost zemědělcům, sdružením zemědělců, jejich svazům, uznaným organizacím producentů, jejich sdružením a uznaným mezioborovým organizacím uzavírat dohody týkající se produkce vinné révy a vína a přijímat společná rozhodnutí týkající se produkce vinné révy a vína ohledně úpravy a zpracování, skladování, společné propagace, požadavků na jakost a dočasného plánování produkce.

Článek 2

Členské státy přijmou nezbytná opatření, aby zajistily, že dohody a rozhodnutí podle článku 1 nenarušují řádné fungování vnitřního trhu a jejich výhradním cílem je stabilizace odvětví vína.

Článek 3

Zeměpisný rozsah tohoto povolení je území Unie.

Článek 4

1. Jakmile jsou uzavřeny dohody nebo přijata rozhodnutí podle článku 1, dotčení zemědělci, sdružení zemědělců, jejich svazy, uznané organizace producentů, jejich sdružení a uznané mezioborové organizace oznámí dané dohody nebo rozhodnutí příslušným orgánům členského státu s nejvyšším podílem odhadovaného objemu produkce vinné révy a vína, která je předmětem daných dohod nebo rozhodnutí, a uvedou přitom:

- a) odhadovaný objem předmětné produkce vinné révy a vína;
- b) očekávané období provádění.

2. Do 25 dnů po skončení šestiměsíčního období podle článku 1 oznámí dotčení zemědělci, sdružení zemědělců, jejich svazy, uznané organizace producentů, jejich sdružení a uznané mezioborové organizace příslušným orgánům uvedeným v odstavci 1 tohoto článku objem produkce vinné révy a vína, který byl předmětem daných dohod nebo rozhodnutí.

3. V souladu s prováděcím nařízením Komise (EU) 2017/1185 ⁽²⁾ členské státy oznámí Komisi:
- a) nejpozději pět dnů po uplynutí každého jednoměsíčního období dohody a rozhodnutí, které jim byly během daného období oznámeny v souladu s odstavcem 1;
 - b) nejpozději třicet dnů po uplynutí šestiměsíčního období uvedeného v článku 1 přehled dohod a rozhodnutí provedených během daného období.

Článek 5

Toto nařízení vstupuje v platnost prvním dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

V Bruselu dne 6. července 2020.

Za Komisi
předsedkyně
Ursula VON DER LEYEN

⁽²⁾ Prováděcí nařízení Komise (EU) 2017/1185 ze dne 20. dubna 2017, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1307/2013 a (EU) č. 1308/2013, pokud jde o oznamování informací a dokumentů Komisi, a kterým se mění a ruší několik nařízení Komise (Úř. věst. L 171, 4.7.2017, s. 113).